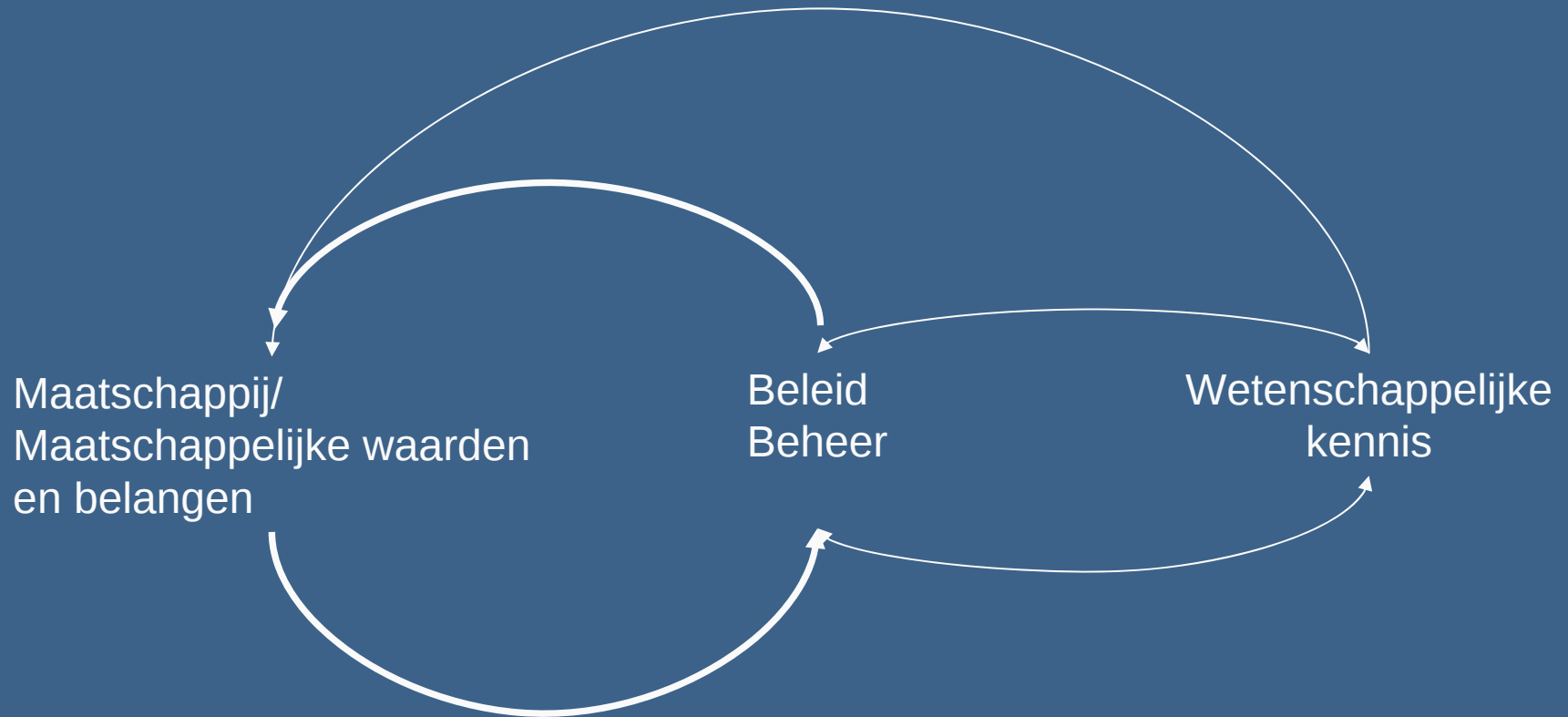

Conclusies voor onderzoekers en beleid

Patrick Meire

UA – Dep Biologie

Fundamenteel versus toepasbaar onderzoek

Informatie

Beleid
Beheer
Gebruik

toegepast
onderzoek

- Gestuurd door wetgeving

- Rapporteringsplicht

- MER

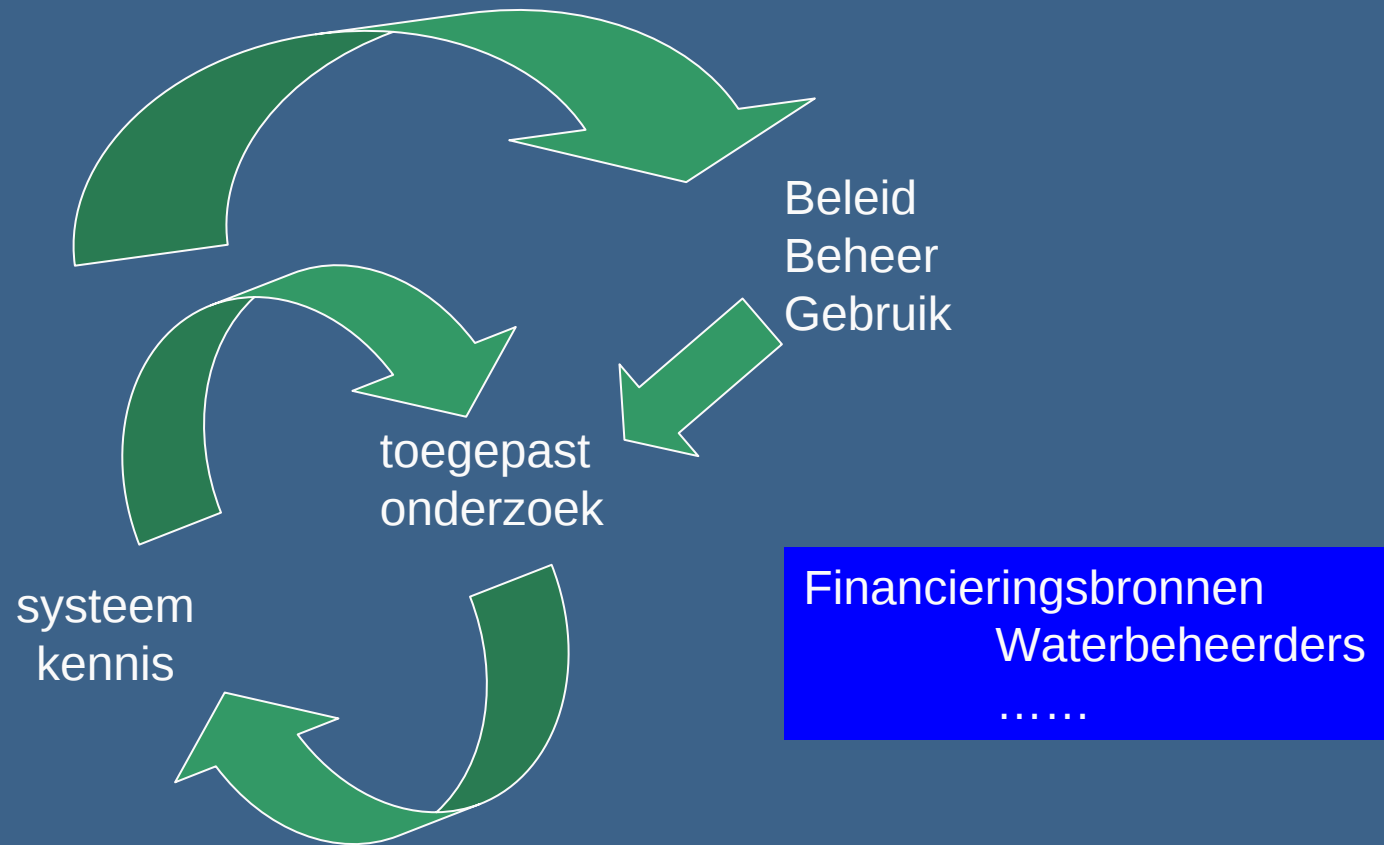
- » Wat is effect van ?

- Wetgeving

- » EU richtlijnen

- » Nationale verplichtingen

- » ➔ Normen, voldoet een systeem aan normen, toetsingscriteria

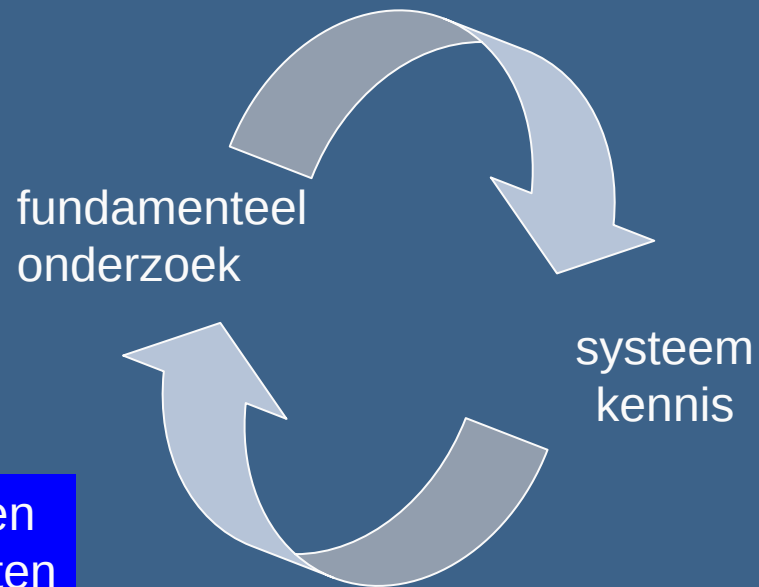
Informatie

Kennis vragen

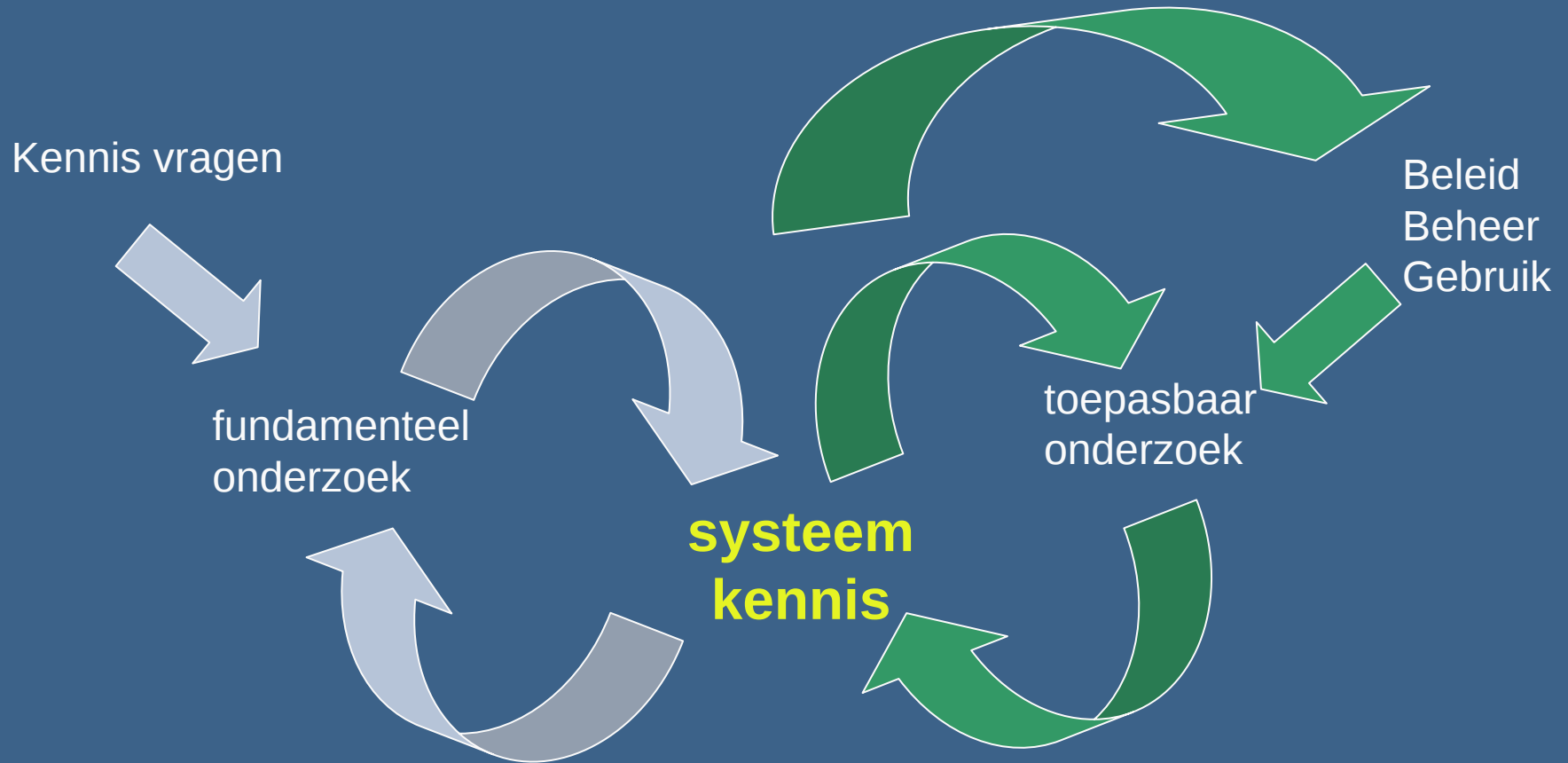

fundamenteel
onderzoek

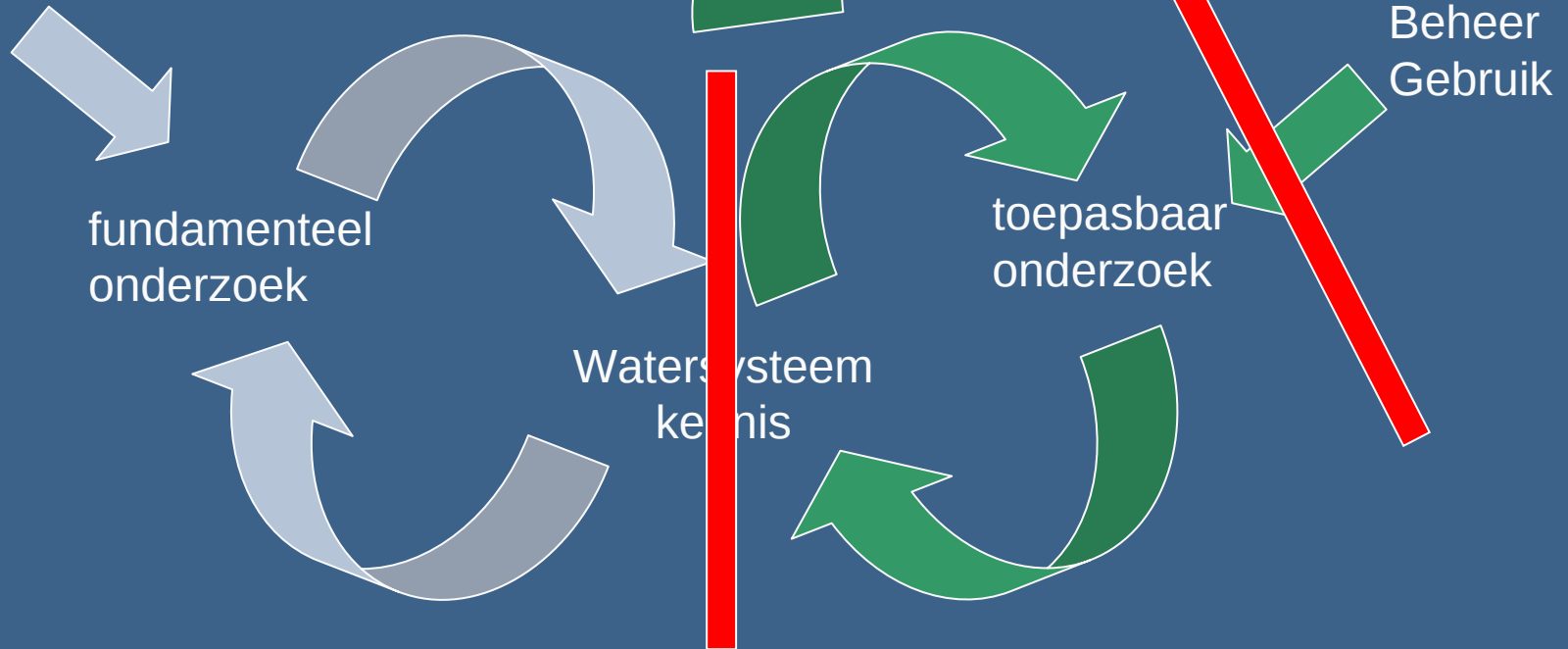
- Gestuurd door hypotheses
 - Onderzoek levert antwoorden,
 - Maar ook veel nieuwe vragen

Financieringsbronnen
Universiteiten
FWO/NWO
EU
.....

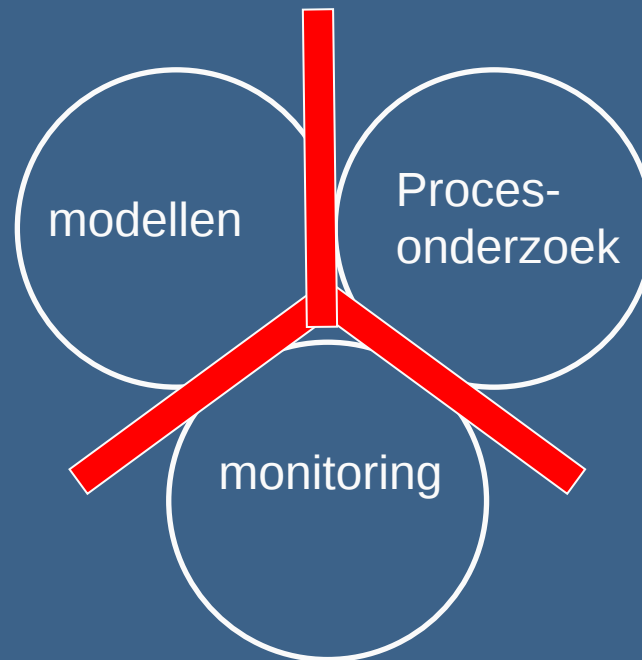

Kennis vragen

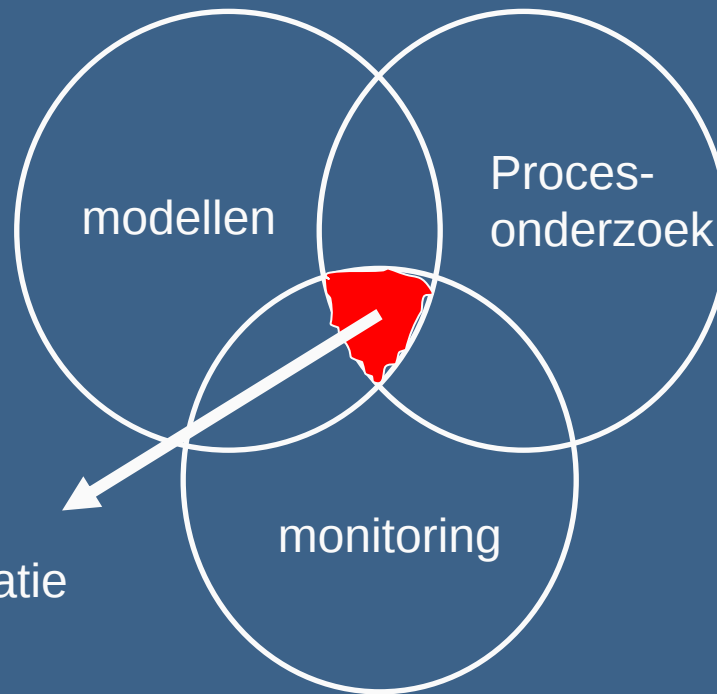

- Fundamenteel onderzoek
 - Lange termijn (vaak gekoppeld aan doktoraatsonderzoek)
 - Kennis, inzicht
 - Onderzoekstools (modellen, technieken)
 - A1 publicaties
- Toepasbaar onderzoek
 - Korte termijn onderzoek (meestal bepaald door agenda vergunningsaanvragen etc.)
 - Kennis, inzicht
 - rapporten

kennisopbouw

systeem
kennis

Echte kennis integratie
en vooruitgang

Conclusie 1

- Beleid moet gebaseerd zijn op kennis van het systeem
- Systeemkennis is evenwel een combinatie van fundamenteel en toepasbaar onderzoek!
- Kennisontwikkeling vereist een nauwe koppeling tussen modellering, procesonderzoek en monitoring

Hoe komt een onderzoeksproject tot stand?

VLANEZO

- VLANEZO
Vlaams-Nederlandse Samenwerking in Kustgebonden Zee-Onderzoek

Een samenwerkingsprogramma tussen FWO-Vlaanderen en NWO-Nederland rond de ecologie van het Schelde estuarium

Hoe werkt het?

- Opstellen programma met wetenschappelijke vragen: “science plan”
- Oproep tot indienen van voorstellen
- Evaluatie door externe experts
- Evaluatie door commissie op basis van beoordeling experts en inpasbaarheid in “science plan” en budgettaire ruimte

- De rol van het meiobenthos in bodemprocessen.
 - *Dr. Leon Moodley, Lennart van IJzerloo, Dr. Maaike Steyaert, Dr. Tom Moens, Dr. Jan Vanaverbeke, Prof.Dr. Karline Soetaert, Prof. Dr. Carlo Heip, Prof. Dr. Magda Vincx*
- Evenwicht tussen autotrofe en heterotrofe processen: is de Schelde een bron of een put voor CO₂?
 - *Dr. Nicole Dijkman, Dr.Jacco Kromkamp, Prof. Dr Jack Middelburg , Dr. Frank Dehairs*
- De rol van zoetwaterschorren in de stikstofcyclus.
 - *Dr. Eric Boschker, Dr. Britta Gribsholt, E. Struyf, Anton Tramper, Ir. S. Van Damme, Prof. Dr. Patrick Meire, L. De Brabandere, N. Brion, Prof. Dr. Frank Dehairs,*
- De relatie tussen biodiversiteit en productiviteit van het estuarien systeem.
 - *Dr. Lucas Stal, Dr. Gerard Muyzer, Dr. Veronique Créach, Dr. Koen Sabbe, Dr. Frank Sahan, Prof. Dr. Wim Vyverman,*

LTV O&M

- Beleidsvragen geformuleerd vanuit het beleid, door beheerders
- Jaarprogramma wordt opgesteld de administraties
- Aanbesteding (?) en uitvoering door kennis instituten.
 - Jaarprogramma opgesteld door beheerders
 - Uitvoering door kennis instituten

Conclusie 2

- De benadering van een onderzoeksproject en onderzoeksprogrammatische is sterk verschillende tussen fundamenteel en toepasbaar onderzoek.
- Door het feit dat vragen zeer sterk geïnspireerd zijn door de beleidsvragen en vaak korte termijn onderzoek betreffen is de vraag of de keuze van projecten en vragen wel de meest relevante is

Naar een onderzoeksprogramma in plaats van
onderzoeksvragen?

beleidsvragen

- Wat is het effect van een ingreep?
- Bv. veiligheid
 - Hoe ontwikkelt de hydraulische belasting zich in het estuarium onder invloed van natuurlijke processen in ingrepen?
- Bv. toegankelijkheid
 - Wat is het effect van ingrepen op de slibdynamiek en slibbalans
 - Wat is het effect van de verruiming?

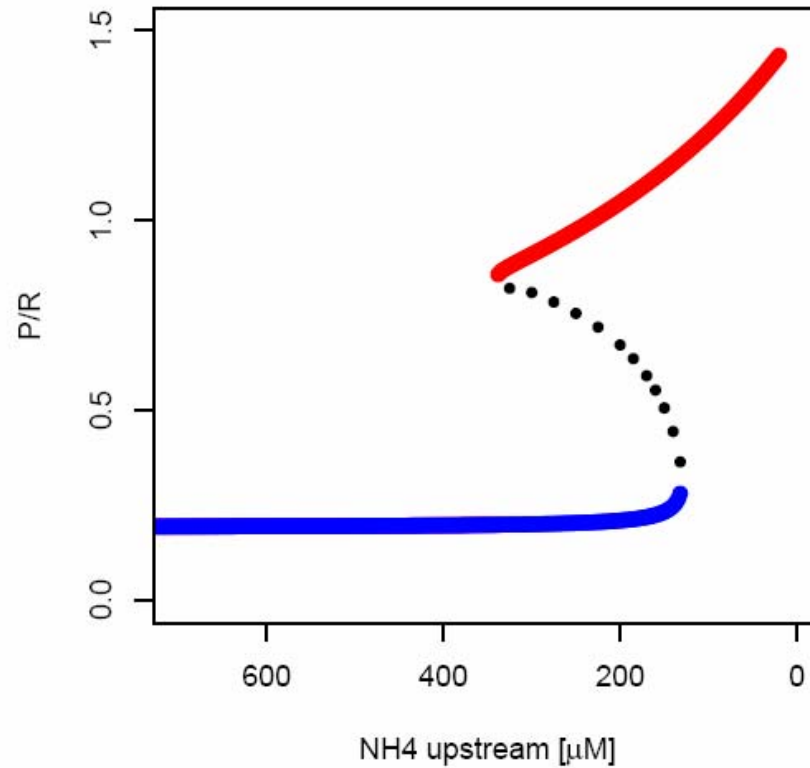
beleidsvragen

- Bv. natuurlijkheid
 - Ingreep effect relaties, waterzuivering
- → vragen direct gelinkt aan beleid, maar die a priori bijna niet te beantwoorden zijn
- → vaak gericht op ontwikkeling tools (modellen) om effecten te gaan voorspellen.

Fundamentele vragen

- Rol van excretie van polysacchariden door microphytobenthos op sediment
- Reactiviteit van amorf silica in verschillende bodemsedimenten
- Effect van bioturbatie op diagenetische processen in slikken en schorren.
- → geen van die vragen maakt ook maar een schijn van kans op financiering via LTV O&M!

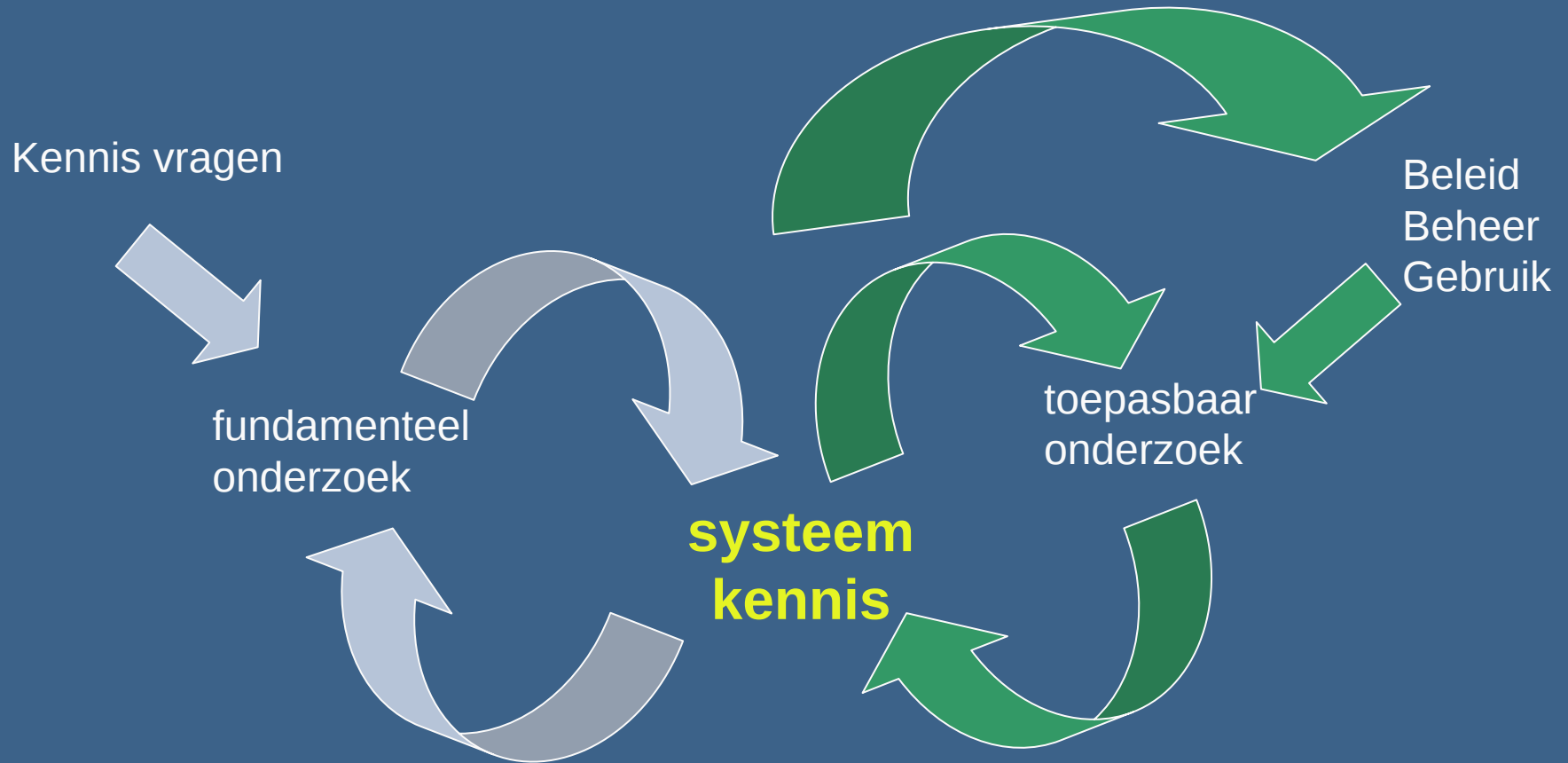
- Modelling van slib
 - → seizoenale variatie
 - Modelling van slib vereist de fundamentele kennis van rol microphytobenthos. Gebrek aan die fundamentele inzichten zal de toepasbaarheid van de modellen beperken!
- Modelleren van primaire productie:
 - Niet alleen lichtlimitatie is belangrijk, maar ook nutriënten dynamiek en beschikbaarheid Si!

- Resultaat van lange termijn monitoring!

Conclusie 3

- Fundamenteel en toepasbaar onderzoek zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden
- Opmaak van een onderzoeksprogramma vanuit:
 - Een systeembenadering, dus multidisciplinair
 - Een koppeling van fundamenteel en toepasbaar onderzoek
 - Door wetenschappers en beheerders
- → is een absolute conditio sine qua nog

Mogelijkheden naar de toekomst toe

- Zeer veel instanties, belangen etc. zorgen voor problemen
- LTV O&M heeft nog steeds aparte financiering Nederland en Vlaanderen!

- ■ ■ ■
- L'estuaire de la Seine
- Le GIP Seine-Aval
 - Institution
 - Objet et missions
 - Instances et Organigramme
 - Pôle Opérationnel
 - Pôle Scientifique
 - Contacts
 - Venir au GIP Seine-Aval
- Le système d'observation
- La recherche scientifique
- Documentation
- Outils
- Espace réservé

Institution

Le programme de recherche scientifique Seine-Aval a été mis en place en 1995 sur l'estuaire de la Seine.

D'abord concentré sur le fonctionnement environnemental de l'estuaire, il a évolué vers un programme de recherche finalisée.

Dans son prolongement, le Groupement d'Intérêt Public Seine-Aval (GIP Seine-Aval) a été créé en 2003 et renouvelé en 2007 pour 6 ans, afin de disposer sur l'estuaire de la Seine d'une interface pérenne, capable de renforcer les collaborations entre chercheurs, gestionnaires et décideurs du territoire.

Un groupement d'intérêt public (GIP) est une structure partenariale qui permet de développer des coopérations entre collectivités publiques et partenaires privés. Les membres décident de mettre en commun leurs moyens pour une durée déterminée et sur des missions précises.

Aujourd'hui onze membres assurent son pilotage et son financement au travers d'un Conseil d'Administration présidé par Monsieur le Président du Conseil Régional de Haute-Normandie :

- l'État,
- l'Agence de l'Eau Seine-Normandie,
- les Ports Autonomes du Havre et de Rouen,
- les Conseils Régionaux de Basse et Haute-Normandie,
- les Conseils Généraux du Calvados, de Seine-Maritime et de l'Eure,
- l'Association Syndicale de l'Industrie et du Commerce pour l'Environnement Normand,
- l'Union des de la Chimie - Normandie

Mise à jour : 21/08/2008

Imprimer...

Rechercher... OK

Voir Aussi

- Convention constitutive
- Arrêté d'approbation du GIP Seine-Aval
- Association Syndicale de l'Industrie et du Commerce pour l'Environnement Normand (ASICEN)
- Union des Industries Chimiques - Normandie (UIC)
- Conseil Régional de Basse-Normandie
- Conseil Général de l'Eure (CG27)
- Conseil Général du Calvados (CG14)
- Conseil Général de Seine-Maritime (CG76)
- Port Autonome de Rouen (PAR)
- Port Autonome du Havre (PAH)
- Préfecture de Haute-Normandie
- Conseil Régional de Haute-Normandie
- Agence de l'Eau Seine-Normandie (AESN)

Actualités

- Manifestations hors Seine-Aval
- Toutes les actus ...

- Onderzoeksprojecten worden gezamenlijk gefinancierd, gebaseerd op een onderzoeksprogramma dat voor 6 jaar wordt vastgelegd!
- Selectie van projecten verloopt via een wetenschappelijk comité
- Heeft geleid tot een consistente serie modellen die de basis vormen voor beleid en beheer

- Moet onderzoek in 1 programma?
 - Neen
 - Maar overleg en afstemming is nodig

Uitvoerders

Vlaamse
Overheid

administraties

Wetenschappelijke
instellingen

Derden

Financiering aanvullen met eigen middelen

Conclusies

- LTV O&M is een belangrijke stap vooruit
- Maar verbeteringen naar de toekomst:
 - Opmaken van een echt onderzoeksprogramma
 - Koppeling tussen fundamenteel en toepasbaar onderzoek
 - Betrekken alle relevante onderzoeksinstellingen
 - ➔ biedt de nieuwe organisatie hier garanties?
 - Wetenschappelijk comité?

- Nauwe koppeling tussen modellen, proces onderzoek en monitoring
- Formuleren van realistische doelen en concrete vragen!
 - Voorspellen van effecten ???????
 - Grote onzekerheden → leren omgaan met onzekerheden
 - Aangeven van ontwikkelingsrichtingen
 - → het IPCC doet geen voorspellingen maar maakt projecties waarbij aan verschillende uitspraken een bepaalde waarschijnlijkheid wordt gegeven!
 - Stellen van de juiste prioriteiten

- Is een koppeling tussen slib en PP een stap die we kunnen zetten, wanneer basis kennis over PP ontbreekt en resultaten slibmodel nog erg onzeker zijn?
- Lange termijn onderzoek in het kader van een onderzoeksprogramma
- Juiste vragen formuleren!
- Samenwerking over alle grenzen heen!
 - Vervolg op VLANEZO → geblokkeerd in Nederland?

- MONEOS
 - Geeft schitterende kansen om een motor te zijn voor estuarien onderzoek
- Afstemming monitoring, proces onderzoek en modellering
- Kwaliteitscontrole
- Publicatie gegevens
 - Schelde monitor erg belangrijk

- De Schelde symposia hebben in het verleden een belangrijke impuls betekend voor:
 - Samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland
 - Onderzoekers en beheerders
- ➔ misschien is het continueren van die symposia nodig en beter dan dat ieder programma zijn eigen dag organiseert (bv. OMES dag in juni, LTV dag nu, etc.)

- Onderzoek en monitoring kost geld
- → we leven in een kennismaatschappij
- → kennis is echter de beste investering in de toekomst en op termijn erg rendabel!
- Er liggen enorme kansen in het Schelde estuarium, het is aan ons om die te benutten of niet!
- Koppeling fundamenteel en toepasbaar onderzoek is cruciaal! Vereist ook samenwerking tussen wetenschappers en beheerders bij formuleren van vragen!
- Verdiepen van de Schelde en verdiepen van kennis zijn onlosmakelijk verbonden!!

- Monitoring, zonder onderzoek geen zin
- Lange termijn versus korte termijn
- Opstellen programma
- Uitbesteding opdrachten
- Schelde symposium

kennisvragen

beleidsvragen

onderzoeksprogramma onderzoeksprogramma

vereisten

Lange termijn

Korte termijn

- Voorspelbaarheid is de grote vraag?
- Adaptief beheer

Huidige topics in beleidsgericht onderzoek

Ontwikkelingen in het onderzoek

Acties in waterbeleidsnota

tools

kennis

- Seine Aval
- Beleid stuurt wetenschappers, waarom niet omgekeerd
- Over alle grenzen heen